Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. N. Iordachi)
Dosarul nr. 2ri-546/24 (2-20134784-02-2ri-05122024)

D E C I Z I E

17 martie 2025 *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Braga Angela și Cașcaval
Judecătorii Andrei

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de SRL „GMV-Elitcons” împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, adoptată în cauza la contestația depusă de SRL „GMV-Elitcons” împotriva tabelul definitiv al creanțelor, în cadrul procedurii de insolvabilitate SRL „Valtrei Prim”,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „Valtei Prim”.

La data de 27 ianuarie 2023 SRL „GMV-Elitcons” s-a adresat cu o cerere de admitere a creanțelor în sumă de 239.386 lei, solicitând repunerea în termen.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2023, s-a admis cererea potențialului creditor SRL „GMV-Elitcons” de repunere în termenul de depunere a cererii de validare a creanței.

La data de 28 decembrie 2023 administratorul insolvabilității SRL „Valtrei Prim”, Balan Vladimir a întocmit și prezentat în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”, în care a inclus creanța creditorului SRL „GMV-Elitcons” cu ”0”.

Nefiind de acord cu tabelul prezentat, la data de 26 ianuarie 2024, SRL „GMV-Elitcons” a depus contestație asupra tabelului definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”.

În motivarea contestației a invocat că pe parcursul anului 2016, SRL „GMV-Elitcons”, a îndeplinit lucrări de construcție la un bun al beneficiarului SRL „Valtrei Prim”.

Comunică că, afirmația de mai sus, se probează prin Actul de îndeplinire a lucrărilor în construcții care este semnat și ștampilat de ambele persoane juridice

cu scop lucrativ.

Mai mult, pe data de 16.12.2016, a fost întocmită și factura fiscală seria, nr. JJ3017756, la fel, semnată și ștampilată de reprezentanții ambelor întreprinderi. Potrivit actelor respective, valoarea lucrărilor și serviciilor îndeplinite de reclamanta creditor este de 239.386 de lei.

Pînă în momentul de față, această datorie nu a fost stinsă.

Indică că, despre faptul că SRL „Valtrei Prim", se află în proces de insolvabilitate, administratorul reclamantei creditor, a aflat în ianuarie 2023, cînd de la executorul judecătoresc Balan Cornelia, a primit mai multe acte ce țin de executarea unei hotărîri judecătorești, somînd-o să plătească o datorie către prima.

Relevă că, în așa mod, în baza actelor executorului judecătoresc respectiv, expediate reclamantei creditor pe 09.01.2023, s-a stabilit că în procedura acestei persoane oficiale se află la executare un titlu executoriu eliberat în baza hotărârii judecătorești din 07.09.2022, pronunțată de judecătorul din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dosar nr. 2c-659/2022, prin care de la reclamanta creditor s-a încasat cu titlu de datorie suma de 85.017,60 lei și taxa de stat în mărime de 2.550,52 lei în favoarea SRL „Valtrei Prim".

Menționează că, imediat după luarea de cunoștință cu situația creată, verificînd portalul www.instante.justice.md, a aflat că în raport cu pîrîta debitor, pe data de 10.02.2021 a fost pronunțată o hotărîre judecătorească de intentare a procesului de insolvabilitate.

Referitor la faptul că creanța în sumă de 239.386 lei nu se confirmă de contabilitate, este un argument nepertinent, deoarece SRL „GMV-Elitcons", nu este responsabilă de activitatea factorilor de decizie ai SRL „Valtrei Prim".

Or, SRL „GMV-Elitcons" nu avea putere decizională asupra activității economico-financiare, inclusiv asigurarea disciplinei contabile a SRL „Valtrei Prim", iar această factură este raportată și Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova.

Prin urmare, acceptînd această logică, în raport cu SRL „GMV-Elitcons", se va admite o încălcare a dreptului garantat de art. 1 din Primul Protocol Adițional la CEDO - protecția proprietății.

În altă ordine de idei, creanța dată nu este prescrisă.

La caz, avînd în vedere că factura fiscală seria, nr. JJ3017756 și este din 16.12.2016, situației date sunt aplicabile prevederile incidentale ale Codului civil, în redacția legii în vigoare la această dată.

Solicită SRL „GMV-Elitcons", admiterea contestației, pronunțarea unui încheieri prin care să se dispună validarea creanței SRL „GMV-Elitcons" în raport cu SRL „Valtrei Prim", în sumă de 239.386 lei, cu includerea în tabelul definitiv al creanțelor a sumei de 239.386 de lei, în calitate de creanță a SRL „Grav- Elitcons"; pînă la examinarea irevocabilă a contestației date să se declare creanța SRL

„GMV- Elitcons ” în raport cu SRL „Valtrei Prim” în sumă de 239.386 de lei, ca fiind validată cu titlu provizoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, s-a respins contestația depusă de SRL „GMV-Elitcons” împotriva neadmiterii creanței sale în tabelul definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”, în proces de insolvabilitate

Solicitarea recurentului:

La data de 28 noiembrie 2024 SRL „GMV-Elitcons” a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii instanţei de fond.

La data de 05 decembrie 2024 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Braga Angela și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a indicat că prima instanţă eronat a aplicat cadrul normativ utilizat la motivarea acestei încheieri, aceasta s-a referit la invocarea art. 7, alin. (5) Codul civil modernizat, la rândul său recurentul făcând trimitere la art. 7 alin. (7) Codul civil.

Menționează că, prevederile art. 861 alin. (2) Codul civil stipulează sarcina debitorului de a executa obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului.

Susține că, art. 7, alin. (5) Codul civil modernizat urmează a fi interpretat, în concordanţă cu dispoziţiile alin. 4 din acelaşi articol, dar şi a alin. 1, 2 din acesta. Totodată se referă recurentul la art. 7 alin. (1), (2), (3) Codul civil

Precizează că, aplicând aceste prevederi normative rezultă că, factura emisă de recurentă, în adresa intimatei pe data de 16.12.2016, rămîne să fie guvernată de Codul civil, în condiţiile de pînă la modernizarea sa, în vigoare din 01.03.2019, fiind un fapt consumat sub imperiul acestei legi.

Susține că, Codul civil modernizat, prin legea în vigoare din 01.03.2019, se aplică conform art. 861, alin. (2) facturilor de plată, emise de creditori, în raport cu debitorii lor, începînd cu data de 01.03.2019;

Afirmă că, dispoziţiile legii civile noi, în cazul de faţă nu retroactivează, deoarece nu este vorba de:

i. Situaţii în curs de realizare;

ii. Modalităţi de executare a obligaţiilor şi de exercitare a drepturilor;

Consideră că, aplicînd logica instanţei de judecată reiese că aceasta suprimă voinţa părţilor, cu efect retroactiv, contrar Hotărîrilor Curţii Constituţionale a RM nr. 29 din 27.10.1997 şi nr. 11 din 15.02.2001, afectînd securitatea raporturilor juridice, sub aspectul conformării comportamentului regulilor dinainte stabilite.

Relevă că, instanţa de judecată, urma să facă trimitere şi să aplice art. 575,

alin. (1) din Codul civil, în redacţia legii de pînă la 01.03.2019. În cazul de faţă, reiese că dacă factura ar fi fost emisă, începînd cu 01.03.2019, logica instanţei de fond, ar fi una corectă şi legală. În situaţia dată, factura fiscală, a fost emisă cu mult timp înainte de intrarea în vigoare a legii de modernizare a Codului civil şi aceasta, rămîne a fi guvernată de legea veche, inclusiv sub aspect de solicitare a executării sale;

Invocă că, Codul civil modernizat, a adus o claritate acestui aspect, precum că dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, atunci debitorul trebuie să execute obligaţia, în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului - însă, această prevedere se aplică doar facturilor, cererilor echivalente, înaintate începînd cu ziua de 01.03.2019.

Opinează că, instanţa de judecată, la soluţionarea acestui litigiu urma să aplice art. 575 alin. (1) Codul civil, dar nu art. 861 alin. (2) Codul civil modernizat.

Declară că, justeţea afirmaţiilor sale este probată şi prin dispoziţiile Legii nr. 1125 din 13.06.2002 privind punerea în aplicare a Codului Civil al Republicii Moldova, în redacţia Legii nr. 133, și anume art. 6 alin. (2), (3).

Susține că, instanţa de judecată nu a ţinut cont de faptul că aplicarea Codului civil modernizat, urma să fie făcută doar cu luarea în consideraţie, în mod obligatoriu, a prevederilor exprese ale Legii Nr. 1125.

Comunică că, în speţă reiese că dispoziţiile Codului civil, în redacţia anterioară Legii nr. 133 se interpretează autonom; Acest fapt se face, fără a se putea invoca intervenirea modificărilor la acest act legislativ prin intermediul Legii nr. 133. Suplimentar, justeţea celor menţionate în recurs, rezultă şi din aceea ce legislatorul a prevăzut la art. 8 și 38 Legea nr. 1125.

Indică că, din cele expuse anterior, rezultă că încheierea din 19.11.2024 este una evident neîntemeiată ş inechitabilă. Mai mult, prin menţinerea acesteia, rezonabil, se pune problema încălcării CEDO, sub aspect de lezare a dreptului la un proces echitabil, conform art. 6, par. 1 din CEDO, dar şi a art. 1 din Primul Protocol Adiţional la CEDO - protecţia proprietăţii.

Relevă că, trimiterea normativă făcută de instanţa de judecată la art. 7, alin. 5 din Codul civil modernizat este total improprie. În cazul de faţă, termenul de 7 zile de la art. 861 alin. (2) din Codul civil modernizat nu este un termen de prescripţie, aşa cum a invocat administratorul procesului de insolvabilitate.

Precizează că, instanţa de judecată a fost inconsecventă în luarea deciziilor sale. Astfel, în cadrul şedinţei de judecată din data de 01.07.2024, administratorul insolvabilităţii a solicitat amînarea şedinţei de judecată, în baza motivului că mai are nevoie de timp pentru a putea găsi un eventual contract scris, existent între creditor şi debitor. În motivarea acestui demers, ultimul a indicat că acest fapt îi era necesar pentru a putea să identifice care a fost termenul de plată a remuneraţiei

serviciilor prestate de creditor debitorului, în vederea studierii posibilităţii invocării excepţiei de tardivitate. Instanţa de judecată a admis respectiva cerere, însă în şedinţa de judecată din 19.11.2024, instanţa de judecată nici nu a pus în discuţie faptul dacă a fost sau nu identificat acest eventual contract şi, manifestînd parţialitate şi subiectivism, s-a pronunţat în favoarea administratorului insolvabilităţii.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024 a fost atacat de către recurentul SRL „GMV-Elitcons” la data de 28 noiembrie 2024.

Respectiv, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul civil consideră că recursul înaintat de către SRL „GMV-Elitcons”, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat şi materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, (2) Recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Actele cauzei atestă că, la data la data de 27 ianuarie 2023 SRL „GMV-Elitcons” s-a adresat cu o cerere de admitere a creanțelor în sumă de 239.386 lei, solicitând repunerea în termen.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 noiembrie 2023, s-a admis cererea potențialului creditor SRL „GMV-Elitcons” de repunere în termenul de depunere a cererii de validare a creanței.

La data de 28 decembrie 2023 administratorul insolvabilității SRL „Valtrei Prim”, Balan Vladimir a întocmit și prezentat în instanța de insolvabilitate tabelul definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”, în care a inclus creanța creditorului SRL „GMV-Elitcons” cu ”0”.

Nefiind de acord cu tabelul prezentat, la data de 26 ianuarie 2024, SRL „GMV-Elitcons” a depus contestație asupra tabelului definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”.

Prima instanță, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, a respins contestația depusă de SRL „GMV-Elitcons” împotriva neadmiterii creanței sale în tabelul definitiv al creanțelor SRL „Valtrei Prim”, în proces de insolvabilitate, considerând că obligația SRL „Valtrei Prim” ce rezultă din factura fiscală seria JJ3017756 eliberată de SRL „GMV-Elitcons” la data de 16.12.2016 este una prescrisă.

Potrivit dispozițiilor art. 7 Codul civil, (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

(2) Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

(3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

(4) În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

(5) *În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora*. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

(6) Dispoziţiile legii noi privitoare la termenele de prescripţie atît extinctivă, cît şi achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripţie care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare şi nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea şi întreruperea termenului de prescripţie se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche.

(7) Dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă este mai scurt decît cel prevăzut de legea veche, atunci, începînd cu data intrării în vigoare a legii noi,

începe să curgă un nou termen de prescripţie în condiţiile legii noi. În acest caz, termenul curs anterior nu se ia în cont. Dispoziţiile prezentului alineat se aplică şi în cazul în care legea nouă declară prescriptibil extinctiv dreptul la acţiune care conform legii vechi era imprescriptibil extinctiv.

(8) În cazul menţionat la alin.(7), dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea veche expiră înainte de termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă, prescripţia se împlineşte la expirarea termenului stabilit de legea veche.

Conform art. 861 alin. (2) Codul civil, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

La acest capitol, instanța de recurs evidențiază că, la verificarea legalității acțiunilor administratorului autorizat privind neincluderea în tabelul definitiv al creanțelor în temeiul unei facturi fiscale, urmează a fi prezentată o copie al facturii fiscale lizibile, din care să rezulte atât data emiterii acesteia, cât și datele cu privire la debitorul și creditorul, precum și natura obligației.

Colegiul civil reiterează că, în temeiul dispozițiilor art. 426 alin. (3) CPC, *recursul împotriva încheierii se examinează pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului*.

Cu toate acestea, Colegiul civil atestă că instanța de fond la transmiterea copiei dosarului nu a asigurat fotocopierea actelor într-o formă lizibilă, or factura fiscală în temeiul căreia SRL „GMV-Elitcons” pretinde că deține o creanță în mărime de 239.386 lei în privința debitorului insolvabil SRL „Valtrei Prim” nu este una lizibilă și nu poate fi astfel supusă aprecierii de către instanța de recurs (a se vedea f.d.13), or, din conținutul acesteia nu este clară natura obligației, părțile acesteia, data emiterii facturii.

Totodată, accesând Programul Integrat de Gestionare al Dosarelor, Colegiul civil a constatat că versiunea electronică al cererii de repunere în termen depusă de SRL „GMV-Elitcons” la data de 27.01.2023 la fel nu asigură citirea lizibilă al facturii fiscale, ce ar asigura o apreciere corespunzătoare de către instanța de recurs al înscrisului respectiv.

Sub aspectul celor relatate se constată că, instanța de recurs este în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra soluției prime instanțe și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menţionate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în Judecătoria Chișinău, sediul Central.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei cererii, urmează să întreprindă, măsuri în vederea prezentării de către SRL „GMV-Elitcons” al facturii fiscale *conținutul căreia urmează a fi citibil* și să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor părților, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecinţă soluţia adoptată să fie certă şi coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei, probele administrate şi cercetate şi normele de drept material aplicabile raportului litigios.

Dealtfel, se va analiza conținutul facturii sus indicate și a sumei reflectate în aceasta, deopotrivă cu titlul de executare din 10.10.2022 atașat la dosar (f.d.15), în scopul determinării naturii acesteia.

Reieșind din cele expuse, se impune admiterea recursului şi casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, adoptată în cauza la contestația depusă de SRL „GMV-Elitcons” împotriva tabelul definitiv al creanțelor, în cadrul procedurii de insolvabilitate SRL „Valtrei Prim”.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de către SRL „GMV-Elitcons”.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 noiembrie 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Braga Angela

Cașcaval Andrei